

УДК 617.547(06)

Хірургія хребта сьогодні

Міжрегіональна науково-практична конференція під такою назвою відбулася в Рівному 2 листопада 2012 р. Для обговорення важливих питань цього напрямку в ортопедії і травматології сюди з'їхалися провідні фахівці України, серед яких науковці та клініцисти Харкова, Києва, Одеси, АР Крим, Волинської, Тернопільської, Закарпатської, Чернівецької, Львівської, Житомирської, Сумської, Дніпропетровської, Миколаївської, Херсонської, Хмельницької та Івано-Франківської областей. Організаторами конференції виступили ДУ «Інститут патології хребта і суглобів ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України», Управління охорони здоров'я Рівненської облдержадміністрації та Асоціація ортопедів-травматологів Рівненської області.

Про розвиток та перспективи хірургії хребта в Україні доповів учасникам конференції голова правління ГО «Об'єднання громадян малоінвазивної та інструментальної хірургії хребта України», керівник відділу малоінвазивної та інструментальної хірургії хребта, заступник директора з наукової роботи ІПХС професор Радченко В. О. Промовець зупинився на визначних етапах історії, наголосивши, що фундамент хірургії хребта в Україні закладав професор Ситенко М. І. ще у 20-х роках минулого століття. Уперше передній міжтіловий спондилодез виконав професор Чаклін В. Д. у 1931 році, а засновником Харківської школи вертебології став академік Корж О. О. Його справу продовжив професор Хвисяк М. І., який організував в Україні систему надання допомоги вертебологічним хворим. 70-ті роки ознаменувалися розробкою різних керамічних імплантатів. Пізніше заміщати тіла хребців стали титановими виробами. А в 1997 р. уперше в Україні застосували методику міжтілового спондилодезу титановими кейджами на шийному відділі хребта.

Вітчизняна вертебологія пройшла величезний шлях становлення та розвитку, зокрема, впроваджено у клінічну практику методи малоінвазивної хірургії хребта та ендоскопічні втручання, способи хірургічного лікування компресійних переломів за умов остеопорозу та «агресивних» гемангіом. Черезшкірний артродез дуговідросткових суглобів Американська асоціація хірургів хребта визнала кращою інноваційною технологією.

Українські ортопеди-травматологи плідно співпрацюють з міжнародними науковими організаціями, зокрема ISMISS (International Society for Minimal Intervention in Spinal Surgery), SRS (Scoliosis Research Society), ISLASS (International Society of Laser Assisted in Spinal Surgery), AAMISMS (American Academy of Minimally Invasive Spinal Medicine and Surgery), Spine Society of Europe.

Протягом останніх одинадцяти років щорічно під егідою міжнародного товариства ISMISS/SICOT в Україні проводиться міжнародний симпозіум малоінвазивної та інструментальної хірургії хребта, що став уже традиційним.

Доктор медичних наук професор Сташкевич А., керівник клініки хірургії хребта зі спінальним (нейрохірургічним) центром ДУ «Інститут травматології та ортопедії НАМН України», зупинився на історичних віхах розвитку та сучасній діяльності клініки.

Найбільша кількість доповідей була представлена науковцями ІПХС. Про остеосинтез у разі ушкоджень хребта доповів кандидат медичних наук Попсуйшапка К. О. Сучасні аспекти хірургічного лікування різних видів дегенеративних захворювань поперекового відділу хребта на фоні остеопорозу з використанням кісткового цементу представив кандидат медичних наук Левшин О. О., про можливі невдачі хірургічного лікування захворювань і ушкоджень хребта розповів кандидат медичних наук Скиданов А. Г. Діагностичні і лікувальні заходи у випадку пухлин хребта навів кандидат медичних наук Попов А. І., на особливостях консервативного лікування поперекового спінального стенозу зупинилась кандидат медичних наук Федотова І. Ф., а кандидат медичних наук Сіренко О. А. охарактеризував профілактику рецидивів спондилоартралгії після денервації дуговідросткових суглобів.

Значну увагу приділили доповідачі консервативному та хірургічному лікуванню сколіозу в дітей та дорослих, зокрема кандидат медичних наук Петренко Д. Є. («Хірургічне лікування ідіопатичного сколіозу за допомогою вентрального інструментального спондилодезу»), кандидат медичних наук Барков О. О. («Хірургічне лікування сколіозу в дорослих»), доктор медичних наук Мезенцев А. О. («Хірургічне лікування ювенільного сколіозу»), кандидат медичних наук Чекрижев Д. О. («Консервативне лікування різнорозвиненого сколіозу корсетом Шено»), професор Левицький А. Ф. («Консервативне та оперативне лікування ідіопатичного сколіозу в дітей та підлітків»). Дослідники наголосили на проблемах лікування сколіозу, продемонстрували сучасні методики та клінічні випадки.

Цікавими виявилися доповіді київських колег з ДУ «Інститут травматології та ортопедії НАМН України»: «Хірургічна корекція деформацій хребта в разі анкілозів сpondилоартрити» (професор Сташкевич А. Т.), «Малоінвазивні методи лікування гематогенного остеомиєліту хребта» (кандидат медичних наук Шевчук А. В.), «Клініка, діагностика та лікування стенозу хребтового каналу поперекового відділу хребта» (кандидат медичних наук Перепечай О. О.), «Периопераційне ведення пацієнтів з дегенеративними захворюваннями хребта і суглобів» (кандидат медичних наук Гужевський І. В.).

З доповіддю «Малоінвазивні методи хірургічного лікування нестабільних переломів нижньогрудного та поперекового відділів хребта» виступили автори Хижняк М. В., Танасейчук О. Ф., Боднарчук Ю. А. з ДУ «Інститут нейрохірургії ім. акад. А. П. Ромоданова НАМН України».

Професор Шимон В. М. (Ужгородський національний університет, медичний факультет, кафедра загальної хірургії, травматології та ортопедії) у доповіді «Наш досвід пункційної цементної вертебропластики» обґрунтував ефективність застосування цієї методики.

Низку повідомлень представили лікарі-клініцисти: «Наш досвід передніх інструментацій у разі травми грудного і поперекового відділу хребта» (Семенець Є. Л., Київ), «Хірургічне лікування дегенеративних захворювань поперекового відділу хребта» (Балан С. І., Івано-Франківськ), «Наш досвід окципіто-цервікоспондилодезу сучасними конструкціями» (Лонтковський Ю. А.,

Кам'янець-Подільський), «Сучасні підходи до лікування спондилостезу поперекового відділу хребта» (Камінський М. І., Львів). Про досвід роботи рівненських ортопедів-травматологів йшлося у доповідях: «Класифікація, тактика лікування ушкоджень хребта» (Піонтковський В. К.), «Пункційна цементна вертебропластика в лікуванні захворювань хребта» (Бойко І. В., Піонтковський В. К., Касянчук В. М., Златів В. П.), «Вибіркова тактика в лікуванні поперекового остеохондрозу» (Бойко І. В., Піонтковський В. К., Златів В. П.), «Досвід консервативного лікування дорсалгії» (Чехович Г. Г.).

На конференції лікарі районних, міських травматологічних лікарень та спеціалізованих відділень, нейрохірурги ознайомились з сучасними методами хірургічного лікування патології хребта, поспілкувалися з провідними фахівцями цієї галузі в ортопедії та травматології, ставили їм питання та отримували кваліфіковані відповіді. У конференції взяли участь понад 200 учасників, що засвідчує її актуальність.

Під час конференції працювала виставка, де були представлені інструменти та імплантати для спінальної хірургії провідних світових фірм.

В. К. Піонтковський (Рівне)

Матеріал надійшов до редакції 20.02.2013

К СВЕДЕНИЮ ЧИТАТЕЛЕЙ.

В журнале № 1 (2012 г.) на с. 122 в публикации «Достижения в ортопедии и травматологии на современном этапе» (по материалам конференции «Современные исследования в ортопедии и травматологии»), подготовленной Радченко В. А., Корольковым А. И., Голубевой И. В., Бенгус Л. М., Мальцевой В. Е., Сосниной Ю. К., Полетаевой Н. Ю., была допущена неточность. Текст (13-я строка снизу, левая колонка) следует читать: отмечено создание принципиально новой конструкции «Устройство для хирургической коррекции сколиотических деформаций позвоночника» (патент № 38946А), которая признана лучшим изобретением Украины в 2001 г. как фундаментальное достижение в детской ортопедии. Дальнейшее совершенствование этой конструкции для растущего позвоночника было реализовано в конструкции «Мост-2».